

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

12. AARGANG
1925.

BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR
Bredgade 25 C., København K.
Telefon Palæ 2886.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
E. von Rosen
Holbergsgade 10. Tlf. 8907.

HÆFTE VII.
JULI

M I D D E L H A V S T O G T

Af Richard Jensen.

I Gustav Esmanns Skuespil »Den kære Familie« forekommer en Scene, hvori en ung Søofficer forlanger sin Arv udbetalt for at benytte den til en Rejse ud i Verden. Da man forvabset spørger, om en Søofficer ikke faar nok af den vide Verden paa sine Togter, svarer han: »Naar man har været paa Fiskeriinspektion paa Island, været i Vestindien og paa Middelhavstogt, saa har man faaet alt, hvad Marinen kan byde paa.«

For mit Vedkommende havde jeg, da jeg forlod Elevskolen: Islandstur — rigeligt — Vestindien og et kvart Middelhavstogt bag mig. Med en hel Middelhavstur havde altsaa ogsaa jeg saa nogenlunde faaet, hvad jeg havde Krav paa.

Med klædelig dansk Beskedenhed valgte man den allerede den Gang bedagede Træskonnert »Fylla« til at vise Flaget. Særlig frygtindgydende saa den jo ikke ud, og da man, hvor vi kom hen, almindeligvis antog den for at være Prins Valdemars private Lystfartøj, gjorde vi intet for at oplyse om Fejltagelsen.

Medens vi laa i Flaadens Leje for Udgaaende, fik jeg en Dag Ordre af Næstkommanderende til at bringe Chefens Havelock, trekantede Hat, Epauletter og Sabel hjem. Det krænkede min nybagte Underofficersværdighed uhyre, men i de Tider aad man sligt i sig.

Uheldigvis havde si samme Dag faaet »Udgaaende«, og Begivenheden fejredes ved et Glas i Toldbodvinhus. Hvor mange Glas vi fik, erindrer jeg ikke, derimod erindrer jeg, at jeg Kl. 12 om Natten dansede i Figaro med trekantet Hat, Havelock, Epauletter og Sabel og gjorde megen Lykke.

Nogen Oceanflyver var »Fylla« ikke, det tog Tid at komme fra Plads til Plads, og da der var paatænkt et længere Ophold i Piræus, blev Opholdet de øvrige Steder kun af ringe Varighed.

Vor første Plads var Dover, og det var tilfældigt. Der blæste en stiv vestlig Kuling, da vi naaede Kanalen, vore Kul var næsten opbrugt, altsaa gik vi i Havn for at faa Kul.

Medens vi laa her, aflagde Byens Kommandant, ledsaget af sin Adjutant, Besøg ombord. Vor Chef, som ikke var fri for at være noget eksentrisk, modtog dem iført Dyffelsjakke med Fløjelskrave og Distinktioner, Straahat, Morgensko paa den ene Fod og Støvle paa den anden. Jeg saa Generalen veksle Øjekast med Adjutanten.

Da de atter kom paa Dækket, var de øjensynlig paavirket af Chefens Charme, og Afskeden var saa hjertelig, at havde de ikke været i Uniform, skulde ingen tro, at det var stive, engelske Landofficerer paa officiel Visit.

Som et morsomt Minde om Dover erindrer jeg en

Boksekamp mellem en Melkusk og en Kuldrager. Hele »Fylla«s Besætning gik til Vejrs for at nyde Skuet, og vi saa til vor store Forbavselse den patrouillerende Bobby travlt beskæftiget med at skaffe Plads til de kæmpende. Da Slaget var endt, var det umuligt at se, hvem der var Melkusk, og hvem der var Kulmand, forhaabentlig vidste de det selv.

Da vi kom paa Højde med Nordspanien, tvang daarligt Vejr os heldigvis til at søge ind til den lille spanske Plads Vigo, jeg siger heldigvis, fordi det var en smuk By med en henrivende Indsejling, og fordi vi fik Lejlighed til at forsyne os med en Overdaadighed af Sydfrugter for en latterlig billig Pris.

I Lissabon laa vi i Karantæne under hele vort Ophold, men fik som en sær Naade Tilladelse til at fylde Kul og Vand samt tage ferske Provisioner ombord.

Her fik vi Besøg af Portugals Kronprins, den senere Kong Carlos. Besøget indskrænkede sig dog til, at Kronprinsen fra sin Dampbaad — i passende Afstand fra »Fylla« — førte en Samtale med Prins Valdemar. Senere paa Dagen kom der Anmodning fra Marineautoriteterne om den følgende Dag at afgive Sørgesalut og brase i Kryds og Pik i Anledning af Fyrretyveaarsdagen for en portugisisk Prins' dødelige Afgang.

Der blev gjort vældig Grin med denne noget søgte Anledning af alle undtagen Kanoneren og Baadsmanden.

Kanoneren bandede, fordi Kanonerne skulde svines til for saadan noget Sludders Skyld, men Baadsmanden, som skulde stille Ræer og Gaffer, tog, som Dagens Mand, sit Hverv meget højtideligt.

Var Lissabon saaledes en Skuffelse, var Gibraltar som næste Plads saa meget mere interessant. Den mægtige Klippefæstning, hvor Kanonerne hang i Kæder og hele Militærlivet i dets spartanske Praktiskhed var jo noget, vi havde Forudsætninger for at kunne forstaa.

En Sammenligning mellem engelsk og spansk Gibraltar faldt ikke ud til Fordel for den sidste. Lige saa propert og ordentligt der var i den engelske, lige saa lurvet og uordentlig var den spanske, men jeg skal villig indrømme, at den spanske var langt den ejendommeligste.

I Havnen laa samtidig med os en engelsk Orlogsmænd, paa hvilken en ung dansk Søofficer gjorde Tjeneste. Hver Morgen holdt Engelskmanden Øvelser paa en til dette Brug anbragt Rejsning. Under et Besøg ombord i »Fylla« sagde Officeren til vor Baadsmand: »Paa tyve Minutter kan vi slaa Sejl fra, stryge Rejsningen, sætte den omhoug og underslaa Sejl. Tror De, at I kan gøre os det efter?«

»Nej,« svarede Baadsmanden, »vi er nok noget læn- gere om det; men naar vi er færdige, saa kan vi sejle paa det. Kan Engelskmanden det?«

Officeren maatte bekende, at det kunde de ikke.

Saa sattes Kursen mod Malta, hvor vi anløb La Valetta, hvis stærke Fæstning og den i Havnen opankrede Del af Middelhavsflaaden gav et imponerende Indtryk af Englands Magt. I disse Omgivelser druknede »Fylla« fuldstændig, men vi trøstede os med, at Indskriften »Copenhagen« paa Nelson's Monument taler sit eget Sprog, og det Sprog kan vi godt være bekendt. Og endelig havde vi jo en Broder til selve den forgudede Prinsesse af Wales ombord, det gav Anseelse og Anledning til et mægtigt Forbrug af Salutkrudt til Ære for de mange højtstaaende Autoriteter fra Land og fra Flaade og Hær, som gjorde Prinsen deres Opvartning.

Her var Kanoneren mere end villig.

Hver Aften kom en Baad med et Zigøjnerorkester paa en halv Snes Mand paa Siden; de spillede henrivende. Og skønt vore Lønninger var mere end beskudne, gjorde Orkestret gode Forretninger. Skibsortet, hvoraf jeg var Medlem, forsøgte en Aften at konkurrere. Vi blev hurtig pebet ud med Anmodning om at rejse Fanden i Vold med vores harske Lirekasse.

Saa oprandt den med Længsel imødesete Landlov. Vi var en fem, seks unge Underofficerer, som slog os sammen.

For at faa Udbytte af Dagen, planlagde vi et Besøg paa Maltheserridderens Musæum, og for at komme hurtig afsted, hyrede vi en Droske. Med den kørte vi ca. tre Kvarter, inden vi naaede Musæet, og den kostede os fem Shilling. Bagefter opdagede vi, at vi kunde have gaaet Vejen paa ti Minutter. Mellem de mange Seværdigheder fandtes en Jernhat paa 30 kg., som Foreviseren paastod havde været benyttet som Hovedbedækning af en af Ridderne. Ogsaa Napoleon den Stores Rejsevoan fik vi at se. Hver Gang vi sagde Napoleon den Store, rettede Foreviseren det til »den Første«.

Derefter gik vi en Tur gennem Byen for at bese den, og saa syntes vi, at vi havde fortjent et Bæger. Det fik vi ogsaa i bogstavelig Forstand, idet Øllet blev serveret i en stor Servantekande af Blik, medens hver Mand fik udleveret et Tinbæger. Naa, Øllet var godt, Serveringen original og vi tilfredse.

Medens vi sad bænked, kom Musikbanden fra en russisk Orlogsmand ind. Da der var rigeligt Øl i Kanden, indbød vi dem paa et Bæger. Bagefter bad de om Tilladelse til at give en Omgang, og til vor Forbavelse blev der sat atten Servantekander Øl paa Bordet.

Ja, vi kom altsaa ombord.....

Paa Vejen til Beyruth i Syrien indhentede vi en Eskadre af Skildpadder, der sov Middagssøvn i den blikstille Havoverflade. Vi stoppede, satte en Baad i Vandet og nærmede os Flokken med værkomviklede Aarer. Ved en saadan Jagt gælder det om at have en resolut Mand i Stævnen, som forstaar at vende Skildpadden om paa Ryggen, inden den vaagner og dykker ned. Det lykkedes os at fange fire, hvoraf den største, en ældre mosgroet Herre, var saa stor som et velvoksnet Divanbord. Den blev tilstaaet Mandskabet. Den næste blev serveret agter, medens de to mindste skulde anvendes som en Gave til Kong Georg.

Vor Skibskok var desværre ingen *Escoffier*, han kylede alt det af Skildpadden, som skulde anvendes, overbord, og serverede os Trannen. I Betragtning af, at ægte Skildpadde sjældent figurerer i Skibskostreglementet, kløede vi paa Trannen. Flere Dage efter lugtede Banjerne — ikke godt — af ægte Skildpadde.

De to mindste skulde som sagt holdes i Live til vi

kom til Grækenland, og Næstkommanderende lyste efter Sagkyndige. Da jeg Vinteren forinden havde været med til at bringe levende Skildpadder fra Vestindien til Danmark, meldte jeg mig.

»Og De tror, at de kan faa dem levende frem?«

»Jo, bevares — men jeg maa foruden et Par Svabere have en Svamp.«

»Til hvad?«

»Til at fjerne Slimet fra Øjnene.«

»Naa, den kan De faa hos Kanoneren.«

»Og saa skulde jeg gerne have en Pot Rom.«

»En Pot Rom! ! !«

»Ja, til at løsne Slimet med.«

»Tak, saa skal De ingen Ulejlighed gøre Dem.«

Paa Agterdækket havde vi staaende en klinkbygget Jolle, den blev tømt for Tofter og Bundteljer og fyldt med Vand. Her anbragtes Skildpadderne, og de syntes at befinde sig storartet.

Om Natten blæste det imidlertid op til Storm, »Fylla« slingede stærkt, og vi fik andet at tænke paa end Skildpadder.

Da vi skulde se til dem næste Morgen, laa de døde paa Bunden af Jollen med Bugen fuldstændig flaaet af at have rousset mod Klinkerne under Slingringen.

Jeg er ikke ondskabsfuld, jeg havde ogsaa ondt af de stakkels Dyr, men jeg kunde ikke lade være med at skæve til Næstkommanderende, da de blev taget op af Jollen.

En Pot Rom stod dengang Marinen i ca. 50 Øre, og saa meget kunde der sikkert været ofret paa — Skildpadderne.

I Beyruth laa vi paa aaben Red med Damp oppe og kun den nødvendige Forbindelse med Land. Op ad Dagen kom en stor Bombaad paa Siden, lastet med Slavehandel, om den var hvid eller sort, skal jeg ikke kunne sige, den var tæt tilsløret; det eneste, vi saa, var spillende sorte Øjne, som, efter hvad vi kunde forstaa, ikke havde noget mod at slaa en Handel af.

Den lastefulde Baad blev dog straks permitteret. Vi sukkede.

Om Aftenen gik vi til Jaffa.

Den danske Vicekonsul med sine to Domestikker gjorde Turen med, ligesom han senere ledsagede Prinsen og et Par af Officererne paa en Ridetur til Jerusalem. Domestikkerne, to pragtfulde Tyrkere med mægtige Overskæg og et helt lille Arsenal i Bæltet, holdt sig for sig selv, og vore Forsøg paa at komme i Forbindelse med dem, forblev frugtesløse. Paa Røstværket agter indrettede de sig for Natten uden at værdisse os et Blik.

Til Søs stod en svær Dønning, som gjorde Kaal paa det martialske, de faldt fuldstændig sammen, og Lærningene, navnlig en lille Siameserprins, morede sig med at kilde dem i Næsen med en Hønsefjer for at faa dem til at nyse.

Da Solen stod op, bredte de Bedetæpperne ud og forrettede deres Andagt, under hvilken de flere Gange dunkede Hovederne mod Dækket, skønt de var halvdøde af Søsyge. Dette Syn skabte hos os Respekt baade for dem og deres Tro.

Jaffa var sikkert den mest interessante By, vi besøgte paa hele Rejsen. Som den saa ud, da vi var der, havde den aabenbart set ud i mange Hundrede Aar. For seks Pence kunde man ovenikøbet komme op paa det Hustag, hvor Petrus, efter Sigende, skal have haft en Aabenbaring, og skønt vi var paa det Rene med, at det, ligesom Forsikringen om, at de Papirknive, Brevpressere og lignende, som falbødes, var af Træ fra Gethsemane Have, var en dundrende Løgn, spenderede vi Sixpencen.

Men gammel og orientalsk var den unægtelig, derfor forbavtede det os ogsaa at se en Skomagerbu-

tik efter de bedste europæiske Mønstre, og endnu mere forbavsende blev vi, da Indehaveren, som stod i Døren og hørte os tale Dansk, hilste os paa vort Modersmaal, hvilket han kunde gøre saa meget lettere, som han var fra Roskilde.

Da Jerusalemsegæsterne atter kom ombord, forlod vi Syrien for at gaa til Piræus. Paa Rejsen hændte intet mærkeligt, og en skønne Dag fortøjede vi i Piræus Havn mellem en russisk Panserfregat og en stor engelsk Fragtdamper. Med sine beskedne Dimensioner tog »Fylla« sig ud mellem disse Kolosser som et Barn mellem to Voksne. Men ogsaa her frelst Slægtskabet med Kongehuset os fra at drukne.

Efter det officielle Besøg kom Kong Georg ret hyppigt ombord, og skønt han altid var civil og næsten altid blev laadet ombord i vor mindste Baad, vidste man i de øvrige Krigsskibe — og der var adskillige — altid god Besked med disse Besøg.

»Fylla« havde vistnok aldrig før været og blev heller aldrig siden Genstand for saa megen Opmærksomhed. Vor væsentligste Opgave, at vise Flaget, lykkedes derfor bedre, end vi selv havde troet.

Naar Kongen kom til Frokost fik han som oftest, efter eget Ønske, rigtig Skibslabskovs.

En Dag, da han atter mødte til Frokost og spurgte Chefen: »Har De noget Labskovs til mig i Dag?« svarede Chefen: »Jo, Deres Majestæt, men nu kan jeg Fanden banke mig ikke selv døde mere Labskovs.«

»Men kære, spis hvad De vil, bare jeg maa faa Labskovs.«

Den russiske Panserfregat blev ført af en Contre-admiral, og hver Gang han gik fraborde eller kom ombord, spillede Musikken en Marsch. I denne forekom Melodien til en Sang, som hjemme var kendt af enhver, og hvor hvert Vers endte med Refrainet: »Dumme Peter, dumme Peter, ak, hvorfor er du saa dum?«, som blev gentaget.

Naar Russermusikken kom hertil, sang »Fylla«s Besætning med af fuld Hals.

En Dag kom en Officer fra Fregatten ombord og meddelte, at Admiralen var dybt rørt over den Opmærksomhed, der saaledes blev vist ham og udbad sig Teksten. Jeg ved ikke, om han fik den, men jeg er sikker paa, at fik han nogen, var det ikke den originale.

Hverken Athen eller Piræus var særlig spændende. Meget faa Gader var brolagte eller macadamiserede; regnede det, vadede man i Mudder, i tørt Vejr i Støv. Husene røbede intet arkitektonisk Slægtskab med den antike, græske Bygningskunst. En lille, utrolig snavset Bane forbandt Piræus med Athen, som vi nærmest besøgte for Akropolis' Skyld. For en Bagatel kunde man hos Opsynsmanden købe Stumper af Figurer eller Ornamente, som han havde liggende til det samme i en stor Bunke. Senere er der, efter hvad jeg har hørt, sat en Stopper for den Trafik. Men morsomt var det alligevel at færdes paa de Steder, hvorom Historien har berettet saa meget.

Nu nærmede Julen sig, og Besætningens dramatiske Elementer fik travlt med Forberedelserne til Julekomedien, som skulde løbe af Stablen 2. Juledag. Det var ikke Smaating, der skulde præsteres, thi foruden Indstudering af Rollerne, skulde der laves Dekorationer, Dragter, Parykker og meget andet. Da alt skulde foregaa i dybeste Hemmelighed, maatte vi søge de mest lyssky Steder saasom Fyrplads, Akseingang, Last og Hellegatter til Prøver og Tilvirkning af Rekvisitter. I Stykket, som hed »En Mørkets Gerning«, var to Dameroller, en ældre og en yngre. Til disse kneb det med at skaffe Dragter. En beslutsom Mand tog derfor resolut op paa Slottet i Athen og klagede vor Nød for en af Hofdamerne, og Resultatet blev, at han hjembragte

to Rober, hvoraf den ene havde tilhørt Dronningen. Der blev stor Glæde, da han bredte de lifligt duftende Herligheder ud for vore Øjne.

Scenegulvet blev lagt paa tomme Øltønder, og da Teatret stod færdigt, var det ikke noget helt almindeligt Teater. Det kneb imidlertid med at faa Damedragterne til at sidde, synderligt erfarne i Dametoiletternes Mysterier var vi ikke, og den Overkonstabel, som skulde spille »Elskerinden«, viste sig at være noget mere bredskuldret end Hofdamen, hvis Dragt han skulde bære, til Gengæld har Hofdamen fra Naturens Haand været rigeligere udrustet hvad Bryst angaar. Overkonstablens Mangel i saa Henseende afhjalp vi med et par sammenrullede Sokker, over hans Skuldre lagdes et lille Silkesjal, som i Mangel af Juveler holdtes sammen med en Stoppenaal med Lakhoved. Men alle var vi enige om, at han var morderlig sød med sin Pakgarnsfletning med blaa Silkesløjfe og Pandehaar. Desværre havde en Spøgefugl gemt »Elskerinden«s Sejldugssko, som ellers i Dagens Anledning havde faaet en ekstra Omgang Pibeler og var pyntet med røde Sløjfer. »Hun« maatte derfor give Partiet som yndig i Fedtlædersko, som ganske vist ikke saas, da Kjolen efter Datidens Mode var lang, men ovenpaa de tomme Tønder hørtes det tydeligt, naar hun »svævede« over Scenen. Lige før Tæppet skulde gaa, udbrød en af Aktørerne:

»Jeg synes, Damerne er saa flade agter.«

Netop paa de Tider var det, Tornyrerne grasserede, og i sidste Øjeblik fik vi stoppet det tomme Rum ud med Værk. Det hjalp, men i Løbet af Aftenen tabte de Tornyrerne lidt efter lidt.

I første Scene skulde de to Damer sidde ved et Bord, beskæftiget med Haandarbejde. Det havde vi glemt, og da den ældre Dame i sidste Øjeblik vræler: »Haandarbejdet«, bliver der kastet en forsvarlig Bunke Tvist i Skødet paa hver af dem. Aldrig, hverken før eller senere, har jeg set nogen pille Tvist med en saadan Ihærdighed. De rystede af Lampefeber og pillede Tvist, saa det stod som Skum om dem.

Var Scenen og Interiøret noget primitivt, var Publikum til Gengæld første Klasses. Hele Kongefamilien med Følge og Skibets Officerer i Galla, de øvrige i Paradedragt og alle uhyre velvillige.

Efter den første Lattersalve spilledes der løs med godt Humør. Pointen i Stykket — en Forveksling af Personerne i Mørke — gik det derimod galt med. Maskineriet var jo noget mangelfuldt, og derfor var Musikken instrueret om at drage Omsorg for det fornødne Mørke ved at fjærne Lamperækken, som bestod af Slingrestager, naar Mørket skulde indfinde sig. Uheldigvis havde Dirigenten glemt Stikordet, og da den ældre Dame kom ind og udbrød: »Gud, hvor her er mørkt, var der lige saa lyst, som der havde været hele Tiden. Da de Elskende, som det sig hør og bør, lykkeligt havde fundet hinanden, skulde Stykkets Fader, som for at være tilstrækkelig værdig, havde dækket sine Kinder med et Par mægtige Bakkenbarter, omfavne Datteren, men da han mærkede, at Damens Brystnaal havde fisket hans ene Bakkenbart, turde han ikke slippe. Den unge Dame, som ikke anede, hvad der var i Vejen, blev utaalmodig og sendte ham fra sig med et kraftigt Skub, idet hun hvæsende, saa alle kunde høre det: »Saa slip for Helvede, din fordømte Idiot.«

Da de var kommet klar af hinanden, dinglede Bakkenbarten nok saa nydeligt paa Damens Bryst.

Tilskuerne hylede af Latter, selv Grækerne, som havde været gravalvorlige under hele Forestillingen, lo saa det klukkede. Aktørerne lo, Maskinfolkene kom ind paa Scenen og lo, Suffløren stak Hovedet op af Kassen og lo, og Tæppet faldt under almindelig Jubel.

Succesen var sikret.

I Begyndelsen af Januar forlod vi Piræus for at gaa til Constantinopel. Paa Kongens Opfordring gik vi den noget længere, men betydelig smukkere Vej, mellem Øerne. Som Lods havde vi en græsk Officer; synderlig selskabelig var han ikke, for det første havde han en frygtelig Tandpine, og for det andet talte han kun Græsk; derfor gik han for det meste og passede sig selv.

Paa en lille Ø i Salamisbugten blev jeg, med Travaillen og fire Mand, sendt ind for at grave Sand. Det var lige i Skumringen, og da vi havde faaet vore Sække halvfylde, saa vi os pludselig omringet af en halv Snes græske Hyrder med lange Hyrdestave, som de trakterede os med af et godt Hjærte. Der var intet andet at gøre end at flygte ned til Baaden. Da vi havde bevæbnet os med Aarerne, tog vi Offensiven, og nu blev det Grækernes Tur til at stikke af, saa vi fik bjerget Sandsække og Spader. Vi fandt det dog ikke raadeligt at fortsætte med Gravningen, og blev, da vi kom ombord med de halvfylde Sække, skældt Resten af Huden fuld.

Et Sted skulde vi passere mellem to Øer, der skiltes af en kort og paa sit smalleste Sted meget smal Kanal, som lukkedes af en Svingbro. Her gik en Strøm, saa rivende, at jeg aldrig har set noget lignende. Da vi nærmede os Kanalen, tog Grækeren Roret og forlangte ekstra fuld Kraft paa Maskinen. Saa lod han »Fylla« gøre et mægtigt Sving og styrede mod Broløbet. I det Minut, vi passerede, holdt vi alle Vejret af Spænding. Løbet var saa smalt, at vi næppe kunde faa en Korkfender mellem Bro- og Skibssiden. I Land stod et Kompagni Soldater med Musik og paraderede. Musikken spillede Fanemarschen og Kong Kristian. Vi ændrede dem næppe for at stirre paa Lodsens, som med matematisk Nøjagtighed styrede midt i Løbet. Fra det Øjeblik var han Genstand for vor varmeste Beundring.

I Dardanellerstrædet stoppede vi op for at give en meget smuk, gammel, hvidskægget Pascha Lejlighed til paa Sultanens Vegne at byde Prinsen Velkommen. Han kom langs Siden i en mægtig Barkas paa 24 Aarer. Her saa jeg for første Gang tyrkiske Orlogsmatroses. De var i blaa Skjorter med rød Udsyning og Fez, og var ganske fikse. Kvartermesteren havde, som Tegn paa sin Værdighed, civil Vinterfrakke paa, og brugte en forfærdelig Kæft.

Da Paschaen blev forestillet for Prinsen, knælede han og kyssede Prinsens Fod.

Det var grimt.

Under Besøget spillede to mægtige Militærorkestre i Land, hver sin Melodi, og for at forhøje Vellyden, faldt »Fylla«s Musik i med en tredie. »Vi mangler bare Syngepigerne«, sagde en af Fyrbøderne, »saa er Dyrehavsbakken i Orden«.

I Constantinopel fortøjede vi i en Bøje udfor Sultanens Palads, Ærespladsen i Havnen. Her var »Fylla« for en Gangs Skyld den dominerende, da de øvrige Orlogsmænd, takket være Bestemmelsen i Berlintraktaten, kun var smaa Kanonbaade. Den tyrkiske Flaade var repræsenteret af to smaa, gamle Hjuldampere, paa hvis Hjulkasser Skansevagten paraderede, saa ofte Prinsen gik fra eller til Borde.

Byen, som fra Søsiden tog sig herlig ud, vandt ikke ved nærmere Bekendtskab. Til alt Uheld sneede det om Formiddagen og smaaregnede om Eftermiddagen paa vor Landlovsdag — det gjorde den ikke pænere. Da vi kom i Land, blev vi omringet af Førere, som tilbød deres Tjeneste. Vi valgte en, som med Stolthed fremviste en »Anbefaling« fra Maskinmestrene i »H. P. Prior«, saalydende:

»Mustapha er en stor Tyveknægt, men adskiller sig ikke deri fra de øvrige Førere; passer man blot

paa ham og betaler med en Trediedel af, hvad han forlanger for Varer, han køber til en, og for sit Førerskab, kan han godt benyttes«.

Vi gav ogsaa Mustapha en Anbefaling, hvori vi ændrede en Trediedel til en Sjettedel, hvilket passede bedre.

Sofia Moskeen fik jeg desværre ikke beset, da jeg, grundet paa mit Ukendskab til Koranen, beholdt mine Sko paa, hvilket havde til Følge, at jeg blev fulgt ret eftertrykkeligt til Dørs af en langskægget Muselmand. Derimod besøgte vi Bazaren og købte smukke, tyrkiske Sager, »made in Germany«.

Mustapha holdt flere Gange Tale, hver Gang vi fik noget at drikke, rejste han sig og sagde:

»Min Skol, ok din Skol ok alle smogge Piggers Skol«, hvisaarsag han fik sit danske Ordforraad forøget med »Hold Kæft!«

Dette opfattede han aabenbart som en Kompliment, thi da vi om Aftenen skiltes fra ham og takkede for godt Førerskab, trykkede han enhver af os hjertelig i Haanden, bukkede dybt og sagde: »Old Gæft!«

For Officererne var det strenge Dage med Fest paa Fest, dels hos Sultanen, dels i Gesandtskaberne.

Da Prinsen aflagde officiel Visit hos Sultanen, blev han med Følge afhentet i en prægtig Baad af Langskibsform, roet af seksten kraftige Rorkarle i meget smukke, orientalske Dragter. De stod op og behandlede de bredbladede, kortskaftede Aarer overordentlig flot.

Historien skildrer Sultan Abdul Hamid II som en grim Skurk; naar Fyllagasterne tænker paa ham med blidere Følelser, skyldes det sikkert, at han ogsaa tænkte venligt paa os og sendte et Bjærg af Oksekød, Fjerkræ og herlige Frugter foruden Masser af Vin, Cognak og Champagne ombord til Besætningen.

En Eftermiddag kastede vi los, og i dejligt Sommersolskin stod vi ud fra Constantinopel for at gaa tilbage til Piræus. Denne Gang uden om de græske Øer.

I den Uges Tid vi laa her, havde vi travlt med at gøre os klar til Hjemreisen. Bl. a. var vi en Tur med Travaillen oppe paa det græske Orlogsværft for at hente Salutkrudt. Værftet var lille, men pænt, og der syntes at herske god Orden. Turen tilbage var ikke hyggelig. Vi sejlede, Baaden var tungt lastet, og det blæste haardt. Da vi kom ombord, var vi vaade til Skindet, men havde, takket være vore gode Presseninger, holdt vort Krudt tørt.

Paa Afgangsdagen var Kongefamilien ombord og fulgte med til et godt Stykke uden for Havnemolen. Baade Kongen og Dronningen var meget bevæget ved Afskeden. Dronningen græd, og vi andre var lige ved at gøre det samme. Da de Kongelige var gaaet i Baaden, gik vi til Vejrs og sendte dem, som en sidste Hilsen tre dundrende Hurraer.

Over Palermo og Cadix gik Rejsen hjemad.

Foraaret var begyndt, solfyldt og herligt, men alligevel skiltes vi fra Middelhavet uden Sorg; for nu vendte Stævnen mod Danmark!

Af mine andre Togter mindes jeg med stor Glæde dem, jeg gjorde med Maskinskoleskibet, Kanonbaaden »Falster«. De gav mig Lejlighed til at gøre Bekendtskab med de danske Søekøbstæder; og skønt jeg har set saa meget smukt i Verden, gaar det mig ligesom H. C. Andersens to Fugle:

»Jeg tror, der er skønnest i Danmark.«

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirksomhed af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou.

OVERRETSSAGFØRER, KONTORCHEF POUL KJÆR

Den 1. Juni iaar skete der, som det vil være vore Medlemmer bekendt, en Deling af Marineforeningens Kontorvirksomhed under Centraladministrationen i København, idet København-Kredsens Kontor udskiltes fra det Fællesskab med Hovedforeningens Kontor som fra Foreningens Stiftelse i 1913 havde fundet Sted. Gennem de fleste af disse Aar har Overretssagfører Poul Kjær ledet det gennem Aarene stærkt voksende Arbejde og har nu trukket sig tilbage for at foretage Rejser i Udlandet og unde sig nogen Hvile efter det store Arbejde, som han med aldrig svigtende Interesse trofast har ydet Marineforeningen gennem Aarene. For dette Arbejde skylder Foreningen ham en oprigtig Tak. En Erfaring som Overretssagfører Kjær i det ret komplicerede Maskineri som den nøje Forbindelse og Korrespondance med efterhaanden 39 Kredse over Landet, erhverves ikke og holdes ikke vedlige uden en varm Interesse, hvis umiddelbare Udslag er Lethed i Expeditionen og redbon Hjælp, naar Bestyrelsesmedlemmer og andre appellerede til hans indgaaende Kendskab til alle Detailler, og disse Kvalifikationer erstattes ikke let. Under Krigen udrettede Overretssagføreren et frivilligt og hjælpsomt Arbejde med Krigsfangeforsorgen, for hvilket Arbejde han af den italienske Konge hædredes med Ridderkorset af Kroneordenen.

Vi haaber, at Overretssagfører Kjær vil bevare de samme gode Minder om sin Virksomhed i Marineforeningen som dennes Medlemmer bevarer om hans altid redbonne og elskværdige Personlighed.

Hovedforeningens Kontor er Bredgade 25 C., Telf. Palæ 2386.

København-Kredsens Kontor er Sortedams Dosseringen 51, Mezz. Telf. Nora 7348.

Redaktionen skal atter henlede Opmærksomheden paa det formaalstjenlige ved altid at forsyne Festreferater etc. med Oplysning om Datoen for paagældende Fest m. v., idet saadanne Oplysninger ofte findes, særlig ved indsendte Avisudklip.

BORNHOLM-KREDSSEN

afholdt den 14. Juni en vellykket Udflugt for Medlemmer med Damer til Almindingen og Hammeren. Kl. 10 Formiddag startede 7 Biler fra Lille Torv og med Formanden, Overbetjent Nielsen, paa Broen, sattes Kursen mod Almindingen. Ankomne til »Jægerhuset« i Ekkodalen, hvor Proprietær Müller, Valensgaard, var en gæstfri Vært, skaffedes til Frokost. Her mødte Marinere fra Syd- og Østlandet i saa stort Tal, at man ved Afrejsen til Udflugtens andet Maal, Hammeren, var en imponerende Flotille af henvendte Snes Biler. Efter Ankomsten til Sandvig ved 3-Tiden drak man Kaffe, hvorefter man nød den smukke Natur ved Spadsereture paa Hammeren og til »Slottet«. Det blæste en rebet Mærsejlskuling ret tilpas for gamle Marinere. Under Middagen paa Hotel Hammershus, hvortil Klokken lød ved 6½-Tiden, blev sunget et Utal af Sange, hvoraf flere skrevne i Dagens Anledning. Talerens Tal var ogsaa legio.

Efter at Dansen »paa Banjerne« var gaaet lystigt til ved 1-Tiden, lettede Flotillen Anker, og de forskellige Enheder søgte hver til sin Havn efter Dagens vellykkede Manøvre.

HIRTSHALS-KREDSSEN

Søndag den 12. Juli Kl. 7.20 Morgen, kørte to Biler med glade Marinere og deres Damer via Frederikshavn til Skagen i det herligste Solskinsvejr. Efter en halv Times Ophold i Frhvn.s Plantage, hvor der indtoges en Forfriskning,

kørtes videre. I Nærheden af Skagen blev vi modtaget af Formanden for Skagens Marineforening, Hr. Eisenreich, der var kørt os i Møde pr. Bil. Paa Hotel »Høgenhaug« havde Hr. Eisenreich og Hr. Janus Christensen ordnet alt paa det bedste. Ved Bordet herskede en glimrende Stemning, som yderligere steg, da det blev oplyst, at tre af Kammeraterne fra Højerup havde 25 Aars Jubilæum for deres Indkaldelse. Ved elskværdig Tilladelse af Chefen paa »Diana«, som laa i Havnen, havde tre Marinere faaet Landlov, inviteret af Skagens Marineforening. De ankom midt under Skafningen, og nu blev der Liv. De viste sig desuden at være ypperlige Musikere og godt sammenspilte.

Kl. 2 samlede Skibssergentens Fløjte os alle til at falde paa Fartøjerne. Nu var vi blevet en hel Convoy, da en Del af Skagens Kammeraterne med Damer sluttede sig til os. Kursen sattes til Badehotellet. Man spadserede derfra til Grenen og besaa Holger Drachmanns Grav; nogle tog sig et forfriskende Bad. Kl. 4½ kørtes tilbage til Skagen til Hotellet. Man spredtes nu i Byen og besaa Seværdighederne der. Kl. 8 samledes man i Hotellet, og der blev pebet til Dans paa Dækket. Formanden, Hr. Eisenreich, holdt en smuk Tale for Flaget, og for Hirtshalskredsen, hvis Formand talte for Kongen og Danmark samt for Skagen-Kredsen med Tak for godt Samvær og udvist Gæstfrihed. Til Slut blev Kong Christian sunget. Skibssergentens Fløjte kaldte til Fartøjerne..

Hen paa Hundevagten ankom vi til Hirtshals, alle enige om, at have tilbragt en glimrende Dag.

Vor hjerteligste Tak til Skagen-Kredsens Bestyrelse for dens festlige Modtagelse, en særlig Tak til Hr. Eisenreich og Hr. Janus Christensen for deres uegennyttige Arbejde for at glæde os. Chefen, Næstkommmanderen og Marineingeniøren fra »Diana« bringes herved vor varmtføjte Tak for udvist Elskværdighed imod os.

De tre Marinere takkes ligeledes paa det hjerteligste for deres store Andel i Festens udmærkede Forløb.

AARHUS-KREDSSEN

Kongeskibet »Dannebrog«s Besætning som Gæster i Aarhus Marineforening.

Marineforenings Aarhus-Kreds afholdt Onsdag den 15. Juli paa Hotel Royal en selskabelig Sammenkomst, hvorover Kongeskibet »Dannebrog«s Besætning kastede særlig Glans ved sin Nærværelse. Salen var fyldt til sidste Plads, da Baadsmandspihen lød og Flaget gik til Vejs. Foreningens Formand, Konsul Anton C. Nielsen, bød Velkommen, idet han indledte med en Hilsen og Hyldest til Kongen.

Efter at Formanden derpaa havde takket »Dannebrog«s Chef, Kommandørkaptajn, Baron Gyldencrone, fordi Officerer og Mandskab havde villet modtage Foreningens Indbydelse til at komme til Stede ved Festen, og Orlogskaptajn P. Holck, fordi han elskværdigt havde lovet at assistere, fik denne Ordet for i et klart Foredrag at trække Linjerne op for Stillehavsproblemet.

Foredraget blev holdt i ganske neutral Form og belyste objektivt Japans, Amerikas og Englands Interesser i Østen. Endvidere viste Orlogskaptajnen en Del gode Lysbilleder fra den amerikanske Flaades Forsøg med Bomber.

Foredraget hilstes med stærkt Bifald. Yderligere takkede Formanden paa Foreningens Vegne Kaptajn Holck og udbragte et Leve for Befalingsmændene indenfor den danske Marine, adresseret til Baron Gyldencrone, der kvitterede med et Leve for Marineforeningens ældste Barn — Aarhus-Kredsen.

Derefter samledes man om Kaffebordene og efter en ½ Times Forløb, da Baadsmanden havde pebet Musiken paa Dækket, begyndte Dansen, der gik livligt til 8 Glas. Paa dette Tidspunkt spillede Musiken en March og alle tilstedeværende marcherede rundt, sluttede op i flere Geledder foran Flaget, der da til Hornsignal blev halet ned. Derpaa tog Kommandørkaptajn Gyldencrone Ordet og takkede Kredsen, fordi den havde indbudt Besætningen til denne fornøjelige Sammenkomst. Endnu i nogen Tid fortsattes Dansen, og midt paa Hundevagten sluttedes der af.

Bestyrelsen har haft Glæde af de to sidste Sammenkomster, i December for Eskadrens Mandskab, og nu for »Dannebrog«s. Det viser sig, at Kammeraterne med Hustru og Slægt gerne giver Møde ved saadanne Lejligheder, og det unge værnepligtige Mandskab bringes paa denne Maade i Berøring med Folk, der forstaar dem, fordi vi gamle Marinere selv har mange gode Minder fra den Tid, vi tjente under Dannebrog.

KOLDING-KREDSSEN

har med stor Tilslutning fra Medlemmernes Side afholdt sin aarlige Sejltur. Fiskeeksportør Th. Petersen havde atter i Aar stillet Fartøjet til Raadighed for Foreningen, og Kl. 1½ startedes under Kanonsalut fra Havnen. Efter at der var drukket Kaffe paa Løverodde, gik Turen til Fænø, hvor Præmieskyd-

ningen fandt Sted. Ved Spisningen Kl. 6½ bød Formanden, Tandlæge *Strange-Friis*, Velkommen og uddelte Medaljer og Præmier til de 7 bedste Skytter. Skyttekonge blev Fiskeeksportør *Th. Petersen*, 2. Præmie fik Blikkenslager *Steinfah* og 3. Pr. Tandlæge *Westerlund*.

Efter Præmieuddelingen havde flere af Medlemmerne Ordet saavel ved Bordet som senere ved Kaffen, hvor ligeledes Marinens Sangbog blev flittigt benyttet. Paa Hjemturen blev der affyret Raketter og Lysbomer.

KALLUNDBORG-KREDSSEN

deltog i Rundskuets Opvisninger med et meget smukt Optog. Først i dette marscherede Smedemester *Lund* med Foreningens Fane; ved hans Side fulgte Formanden, Lods *Plambech Hansen* samt de to gamle Æresmedlemmer af Marineforeningen, Dannebrogsmænd *Sørensen*, Aarhus Marineforening, Lods *Krøyer*, Nakskov Marineforening, og den gamle Mariner, Bødker *Jens Nielsen*, Rørby. Saa fulgte 10 Orlogsgaster, som trak »Christianus Quintus«, Modellen af Niels Juels Admiralskib. Fregatten stod paa en lav Vogn betrukket med blaat Tøj og pyntet med alle Sommerens dejlige Blomster. Fra alle Master vajede Flagene, og idet Fregatten stævnedes ud paa det første Togt, hilstes den af øredøvende Hurraraab og begejstrede Udraab fra den forsamlede Menneskemængde. Paa hver Side af Fregatten gik 6 Medlemmer af Marineforeningen klædt i Orlogsdragter, og bag ved gik i sluttet Trop 8 raske Marinere fra Kanonbaaden »Marstrand«, som i disse Dage ligger i Kallundborg Havn. 20 gamle Kallundborg-Marinere sluttede Marineforeningens smukke Optog.

Kredsen har endvidere i Forbindelse med Ringridere og F. D. F. skabt en smuk Festdag for de syge Børn paa Refnæs Kysthospital, idet et Optog af Ringridere og Marinere, medførende Rundskue-Fregatten »Christianus Quintus«, ledsagede af Drengenes Orkester har besøgt Hospitalet til Opmuntring for Børnene.

Endelig har Kredsen afholdt en vellykket Skovtur til Asnæs Skov.

Kl. 2 lodsede *Plambech-Hansen* to større og et mindre Fartøj ud gennem Havnemundingen, og alle tre var de fyldt med fhv. Orlogsgaster.

Med Musik i Spidsen marscherede hele Selskabet fra Sortensten til Festpladsen, hvor man straks satte sig til Kaffebordene. Der var dækket til 200, men Kopperne slog ikke til, saa det var ikke nogen hel lille Forsamling. Foreningens energiske Formand kunde se ud over, da han i en lille velformet Tale bød velkommen.

I Løbet af Eftermiddagen afløste den ene Overraskelse den anden. Der var Balanceøvelser for yngre, der var do. for ældre, der var Sækkevæddeløb for smaa og store, og selv Foreningens ældste Medlem, *Lars Nielsen*, deltog i Sækkevæddeløbet. Nogle fik rørt Benene, andre fik rystet Lungerne, saa der blev god Appetit til Aftensmaden, under hvilken Dagens største Overraskelse præsenteredes. Det var et Orkester paa 15 Mand, som dirigeredes af Restauratør *Jensen*, Slotskælderen, som i denne højtidelige Anledning havde iført sig Styrmand Stoumanns Uniform og en rød Næse. Orkestret gjorde vældig Lykke — ikke mindst ombord paa Baaden hjemad.

Om Aftenen samledes Foreningens Medlemmer paa Grand Hotel, hvor Formanden under Kaffebordet oplæste en Præmieliste.

Ogsaa til Dansen leverede Orkestret Musik. Og medens Restauratør *Jensen* et Øjeblik fugtede sin tørre Tunge, overtog den 84-aarige *Lars Nielsen* Dirigenthvervet.

Lars Nielsen røgtede sit Hverv saa godt, at Formanden udbad sig Forsamlingens Tilladelse til at udnævne ham til Æresmedlem.

Søndag den 16. August Kl. 10 pr. afholdes Holdkapskydningen mellem Odense, Randers og København's Kredse paa Holmen. Indgang ad Værftsbroen, Christianshavn.

Efter endt Skydning samles Deltagerne i Marke-

tenderiet paa Holmen, hvor Frokosten serveres (Bixemad, Ost, Øl og Kaffe), Pris Kr. 3,50. Efter denne vil der blive Lejlighed til at bese Arsenalet, Modelsamlingen og eventuelt Stamskibet.

Skyttelavens Medlemmer kan deltage i Besøget paa Holmen og til Frokosten; men da kun et begrænset Antal kan deltage, anmodes man om at anmelde Deltagelse til Formændene for de respektive Kredse senest den 10. August.

Samtidig indbyder *København-Kredsen*, som sine Gæster, en eller to Repræsentanter, for de af Landets Kredse, der i Fremtiden tænker at starte Skyttelav, til at deltage i Stævnet paa Holmen nævnte Dag. Dog maa skriftlig Meddelelse herom indsendes til Formanden for Marineforeningens Skyttelav.

Adresse: *M. Hornung*, Morsøvej 45,

København, Brh.

Tirsdag den 4. August afholder Lavet Sammenkomst. Efter Skydningen vil der blive afholdt Præmie-Keglespil. Alle Kammeraterne kan deltage.

Odense Kredsen afholder Fisketur Tirsdag den 4. August. Afgang fra Toldboden Kl. 1½.

NYBORG-KREDSSEN

Foreningen har haft den Sorg at miste sit meget skattede Medlem, Lokomotivfører *Chr. Voigt*, som døde paa herværende Sygehus Fredag den 26. Juni.

Lokomotivfører *Voigt* var en anset Mand indenfor Banen og der blev ofte lagt Beslag paa ham som Censor og ved mange andre Lejligheder. Som Kammerat var *Voigt* ogsaa højt skattet af sine Kammerater ved Statsbanen, han forsømt saa godt som aldrig sin Gerning og ofte har han forrettet Tjeneste paa sine Fridage for at hjælpe en Kammerat.

Voigt var altid livsglad og tilfreds og i Selskabskredse var han altid velset for sit gode Humør, og for alle disse Egenskaber satte vi ogsaa *Voigt* højt indenfor Marineforeningen og han blev derfor gerne valgt til Sendemand.

Lørdag Aften blev vor afdøde Kammerat bragt fra Sygehuset til Banen og mange af Marineforeningens Medlemmer var mødt med Fanen for at vise ham den sidste Ære.

KRISEN I DEN ENGELSKE SKIBSBYGNING.

Den britiske Skibsbygningsindustri har i de senere Aar arbejdet under stadig vanskeligere Forhold. Omkostningerne har været saa store, at de britiske Værfter har følt Vanskeligheder ved at konkurrere med kontinentale Værfter. Det har flere Gange vist sig, at Priserne paa Fastlandets Værfter har været en Del under de britiske, og selv britiske Redere har derfor maattet placere deres Ordre i Udlandet. Følgen er bleven, at et stort Antal Beddinger staar ledige i England, og at mange af den faste Arbejdsstok gaar ledige. Ved Aarskiftet var saaledes 81.000 eller ca. 31½ pCt. af Værftsarbejderne uden Arbejde. Det var 12.000 flere end ved Aarskiftet i Fjor.

Denne alvorlige Situation har medført, at de britiske Værfter har bestræbt sig for at naa til en Ordning, hvorved Konkurrencen med Udlandet kunde lettes, og Produktionen forøges. Der foreligger et Forslag fra »Shipbuilding Employers Federation«, sendt til Værftsarbejdernes Fagforeninger og gaaende ud paa, at Arbejderne skal have Andel i Udbyttet. Detaljerne er endnu ikke kendt, men man ved, at der findes Tilbud om, at Arbejdernes Tillidsmænd skal have Adgang til at gennemgaa Værfternes Bøger.

Arbejdernes Repræsentanter svarede, at Forslaget vil blive omhyggelig overvejet. Vedtages det, venter man, at der vil blive bedre Arbejdsforhold, og at Arbejdstempoet vil blive forøget.

Et Rederi i Storbritannien udbad sig for nylig Tilbud paa

en Toskrue-Damper. Et Værft paa Tyne bød 171.000 £ og et skotsk Værft 168.000 £, medens et hollandsk Værft tilbød at bygge Skibet for 129.000 £. Man ser heraf, hvor høje de britiske Priser er i Forhold til Kontinentets. Saafremt Lønninger nu gaar i Vejret, maa rimeligvis nogle britiske Værfter lukke. Direktøren for et engelsk Værft meddelte, at det kostede ham 40.000 £ aarlig at holde Værftet gaaende under de nuværende Forhold, medens Tabet, hvis Værftet blev lukket, kun vilde beløbe sig til 9000 £ pr. Aar. Han havde endnu ikke standset Virksomheden, fordi han haabede paa bedre Tider, og fik han en Bestilling, var hans Arbejdere parat til at tage fat paa Arbejdet. Hvis Forholdene imidlertid ikke snart forandrede sig, maatte Virksomheden dog standse, saa snart de under Bygning værende Skibe var færdige til Aflevering.

Til Trods herfor vil Værftsarbejderne dog have højere Løn, og det virker da ikke overraskende, at Nordenglands Dampskibsrederforening har nedsat en Kommission for at undersøge Spørgsmaalet om Udlandets Konkurrence, særlig hvad angaar Reparation af Skibe. Den almindelige Mening er, at det er »short working hours«, som er Roden til Ondet.

Situationen er saaledes ret alvorlig for den britiske Skibsbygnings-Industri, og de engelske Blade udtaler herom, at man haaber, at Arbejdsgiverne og Arbejderne i Skibsbygnings-Industrien vil forstaa Situationens Alvor, kaste alle tidligere Uoverensstemmelser over Bord og med forenet Energi søge at finde ud af, hvad der er i Vejen med den britiske Skibsbygning, og hvorledes man bedst og hurtigst kan bøde paa de Mangler, som Skibsbygningen lider under.

Det kendte engelske Søfartsblad »Syren and Shipping« skriver, at det ikke alene er Holland og Tyskland, som er Konkurrenter, ogsaa dansk Skibsbygning arbejder sig frem, og særlig Bygningen af Motorskibe giver Danmark en stadig bedre Position. Skibsbygnings-Virksomheden i Danmark er sikkert langt bedre nu som Følge af Motorskibsbygningen, end hvis man kun skulde bygge Dampere. Det ses, at næsten to Trediedele af de Motorskibe, som nu bygges i Danmark, er til fremmede Redere og hovedsagelig norske. Hvis Dampskibe havde bevaret deres Overlegenhed, vilde de fleste norske Bestillinger, siger det engelske Blad, sikkert være gaaet over Nordsøen.

S—r.

SKANÖR

Nu en Havn, en lang Dæmning, et Tangdige, en venlig By med grønne Træer og en dansk Landsbykirke med Trappegavle — forhen den største Handels- og Fiskeplads i Norden.

Det var den Gang, da Sildene stod saa tæt i Øresund, at man næppe kunde ro igennem dem. Det var dengang, da Arnold fra Lybeck kunde skrive om Danerne, »at de har fuldt op af alle Rigdomme paa Grund af det Fiskeri, som aarlig drives i Skaane, til hvilket Købmænd iler fra alle omboende Folk og bringer Guld, Sølv og alle mulige andre Kost-

barheder for at købe deres Sild, som Danerne har for intet af Guds Gavnildhed.«

Der har aabenbart ikke været Vanskeligheder med Valutaen dengang.

Desværre behagede det Sildestrømmene at forlade Øresund allerede paa Valdemar Sejrs Tid. Dog har der til Tider været ret rigt Sildefiske ved Skanör; saaledes under Verdenskrigen, og ikke faa danske Baade deltog deri.

Mod Nord skærer Höllviken og Foteviken sig ind. For mindre Fartøjer er Höllviken endnu en god Ankerplads undtagen med Nordvest, men Foteviken er aldeles tilsandet. Foteviken er iøvrigt bekendt ved den Kamp, som stod der i Aaret 1134 mellem Knud Lavards Drabsmand Magnus og Knuds Broder Erik.

Magnus og hans Fader, Kong Niels, kom med deres Flaade og lagde ind ved Fotevik. De ventede rimeligvis ingen stærk Modstand fra Erik, som hidtil aldrig havde kunnet staa sig, men Erik havde nu faaet snakket den mægtige Ærkebiskop Asger i Lund over paa sit Parti og overrumplede Magnus og Niels ved Landgangen. Magnus faldt og Kampen maa have været ret blodig, thi der faldt ikke mindre end 5 Bisper og 60 Præster, og Holberg siger derfor med Rette i sin Danmarks-historie, at det maa have været gode Tider for theologiske Kandidater.

Kirken er anselig, og der findes mange gamle Ligsten, slidte af Fodtrin, men nu omhyggeligt stillede paa Højkant op ad Kirkemuren. Mit Øje falder paa en fra 1527, den fortæller, at Bertel Kniphoff, Borger udi Københavns, druknit paa Falsterbo Ref. Slægten Kniphoff var en stor Købmandsfamilie i København. Et Medlem af den, Claus Kniphoff, blev under Kristian den 2. i en ganske ung Alder optaget i Adelstanden og gjort til Admiral. Hans Løbebane var kort og glimrende, men fik en sørgelig Ende. Som alle Datidens Admiraler drev han Kaperi, der let gled over til Sørøveri, og Enden paa Legen blev, at Hamborgerne fangede ham nede paa Elben og kappede Hovedet af ham og 70 af hans Baadsmænd.

Bertel Kniphoff har som Ligstenen udviser, været hans samtidige — maaske hans Broder eller Fætter.

En kort Spadseretur fører tværs over Halvøen ned til Østersøen, hvor Falsterbo Kirke — engang nedsandet — nu udgravet, hæver sine Trappegavle mellem mægtige Klitter.

Landskabet ved Falsterbo maa have været fuldendt smukt engang, men nu skæmmes det af Kæmpe-Badehoteller — som man dog kan gaa udenom og se ud over Østersøens mægtige Flade og Køge Bugt. Tanken gaar uvilkaarlig tilbage til 1677, da den langt mindre, men veløvede danske Flaade under Niels Juels overlegne Ledelse splittede den svenske Flaade. Man beklager kun, at saa stærke Kræfter blev sat i Bevægelse for at svække og ødelægge Norden.

Skanör—Falsterbo er minderige Steder og skulde Valutaforholdene bedres, kan et Besøg godt anbefales. Som Forholdene nu er, maa man helst ligesom Undertegnede føre baade Logi og Køkken med sig og slaa sig ned ved Bolværket.

484. — Sjælland 1896.

Agitéer for Tilgang

af nye Medlemmer

til Marineforeningen.

Frederikshavns Værft og Flydedok A/S

Th. Lassen,

Frederikshavn. Tlf. 146.

— 1ste Kl. Kød- og Flæskeudsalg. —
Leverandør til Marinen.

P. Skou & Co.

Skibshandlere.

Frederikshavn. Tlf. 12. Stats 17

Leverandør til Marinen.

C. KLAUSEN, Handelsgartner.

Frugthuset „Flora“.

Søndergade 17, Frederikshavn, Tlf. 511.

Frugt, Kartofler & al Slags Grøntsager.

Altid leveringsdygtig.
Leverandør til Marinen.

Chr. Lucasen,

Hobro. — Tlf. 225.

Bageri & Conditori.

Leverandør til Marinen.

Fr. Herrig,

Hobro. Tlf. 323 & 460.

1ste Kl. Kød- og Fødevarer-Udsalg.

Leverandør til Marinen.

Jens Jensen,

vis a vis Havnen. Tlf. HOBRO 38.

Skibsprovianteringsforretning.

Leverandør til Marinen.

A/S KULKOMPAGNIET

HAVNEN — THISTED — TLF. 35. STATS. 2.

LEVERANDØR TIL MARINEN

Møller & Hansen,

Lille Torv, Thisted. Tlf. 217.

1ste Kl. Kød- og Fødevarerforretning.

Leverandør til Marinen.

C. P. Odde,

Bageri & Konditori.

Vestergade 32, THISTED,

Tlf. 202.

Leverandør til Marinen.

I. V. Rasmussens Danseskoler.

35. Sæson beg. i Vagtskibet »Sjælland« d. 3. Januar 1890. Lokaler overalt i Byen.

Ring til Vester 3089.

Aage Petersen

Helsingør

Stengade 40 — Telf. 818

Frugt — Grønt — Konserver

Leverandør til Marinen.

Th. E. Nielsen,

Thonbogade, Horsens. Tlf. 601.

Fisk en gros, en detail.

Leverandør til Marinen.

Medlem af Marineforeningen.

Chr. Fischer Christensen,

Havnen 5, Horsens. Tlf. 974.

Wiener & Franskbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

Svend Andersen, Havnen 3,

Jens Andersens Eftf. Horsens. Tlf. 446

Slagter & Fødevarerforretning.

Leverandør til Marinen.

Georg Jensen,

Havnen 5, HORSSENS Tlf. 1125.

KOLONIAL — VIN — DELIKATESSE

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

Masnedunds Fiskesalgforretning,

HAVNEN — TLF. 438.

Altid leveringsdygtig i Aarstidens

Fiskesorter.

Leverandør til Marinen.

„Torvehallen“

Algade - VORDINGBORG - Tlf. 394.

1. Kl. Kød, Konserver, Ost og

Paalæg. Leverandør til Marinen.

IMPORTKOMPAGNIET A/S

Tlf. 33 & 34, Kalundborg Stats. 13, Telegr.-Adr. Importco.

IMPORT AF KUL, KORN OG FODERSTOFFER, SPC. LANGWITH,

STORE OG NØDDEKUL TIL DAMP & HUSHOLDNINGSBRUG -

Leverandør til Marinen.

Niels Wulffs Enkes Eft.

Kalundborg, Tlf. 345.

Skibsproviant og Stores

Leverandør til Marinen.

L. J. Skovbo,

Skibrogade 28, Kalundborg, Telf. 111.

1. Kl. Franskbrød & Wienerbrød

Leverandør til Marinen.

Chr. Norups Kødudsalg,

Skibrogade 45, Kalundborg.

Telf. 141. Privat Telf. 246.

Leverandør til Marinen.

C. A. CHRISTENSEN

HUNDESTED .: TELF. 75

BAGERI OG CONDITORI

Leverandør til Marinen.

TH. NIELSEN

Telf. 82 - HUNDESTED - Telf. 82

1. Kl. KØDUDSALG

Leverandør til Marinen.

H. FUNCH

HUNDESTED — TELF. 64

SKIBSPROVIANTERING

Leverandør til Marinen.

W. COOPS,

Havnegade 37 — VEJLE — Telefon 542

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

C. Christensen,

Holmen 21, Vejle.

— Tlf. 1190. —

Frugt, Grønt, Kartofler.

Leverandør til Marinen.

Vejle Vildt- og Fiskeforretning,

Orla Lehmannsgade. Tlf. 410 & 882

Leverer alt i Fisk Vildt & Fjerkræ.

Leverandør til Marinen.

Carl Laursen,

Langelinie 37,

Vejle. Tlf. 1484.

Kød, Flæsk og Paalægsgvarer

prima Kvaliteter. — Leverandør til Marinen.

Frugt- & Grøntforretningen MELONA

Cl. Nielsen, Nørregade 2.

Tlf. 403. Vejle. Tlf. 403.

Leverandør til Marinen.

EINAR ANDERSEN, Slagter

og Fødevarer, Langgade 44, Kerteminde.

Telf. 226. Leverandør til Marinen.

P. RASMUSSEN, Bagermester,

Vestergade, Kerteminde. Tlf. 107 & 286.

Leverandør til Marinen.

„Fiskesalg“, Kerteminde.

Havnen. Telf. 238. Stat 8.

Fisk en gros & en detail.

Leverandør til Marinen.

Køge Fiskehus,

Nørregade 8, Køge. Telf. 375.

Alle Slags fersk og røget Fisk.

Leverandør til Marinen.

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet

TORVET 30 — KØGE — Telf. 294.

Leverandør til Marinen.

L. Rathje,

Lemvig. — Tlf. 330 & 109.

1ste Kl. Fødevarer- og

Paalæggsforretning.

Leverandør til Marinen.

P. Kilsgaard,

Lemvig, Tlf. 20.

1ste Kl. Kødudsalg.

Leverandør til Marinen.

Hans P. Hansen,

Sdr. Havnegade 20, Sønderborg

Telefon 110.

Kolonial - Vin - Delikatesse -

Konserver - Skibsproviantering.

Leverandør til den kongelige danske Marine.

Hermann Franke

Perlegade, Sønderborg. Tlf. 403.

1ste Kl. Kød- & Fødevarerudsalg.

Leverandør til Marinen.

Iwer Hess,

Havnen, SØNDERBORG, Tlf. 458.

Alle Aarstidens Fiskesorter føres.

Røget Fisk & Konserver.

Leverandør til Marinen.

Christiane Friedl,

BLOMSTER & GRØNTHANDEL,

Jernbanegade 10, Sønderborg.

Tlf. 278.

Leverandør til Marinen.

Tegn en Annonce i „Under Dannebrog“.